

FINNSAM-konferensen i Strömsund hösten 2002

Rapport: Tor Eriksson, Örebro

Fredagen den 30 augusti

Efter en natts tågresa från Örebro och en dags vandring i Östersund med besök bl.a. på Jämtlands läns museum, där den märkliga Överhogdalstapeten finns att beskåda, kom en bil och hämtade mig. Vi anlände till Ströms hembygdsgård, där Sten Sundquist tog emot oss. Finnskogskonferensen öppnades sedan av Sven Schylberg från Heimbygda, Jämtlands läns hembygdsförbund. Över trettio personer, de flesta från Jämtland, deltog under helgen. Jag tillhörde dem som hade rest allra längst för att komma till Strömsund.

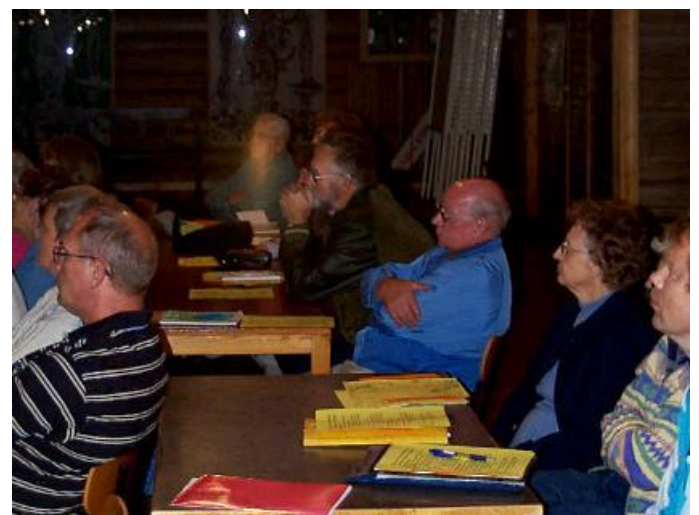

*Sven Schylberg
föreläser*

Några kvällsaktiviteter ägde sedan rum på logen vid Ströms hembygdsgård. Maud Wedin beskrev inflyttningen av skogsfinnar till Sverige med tonvikt på språket, som det speglas i de skogsfinska ortnamnen. En karta visades över finska bosättningar i Norrland. Strömsfinnarna kom via Viksjö i Ångermanland. Vi fick även en bild av släktforskningen i Ströms- och Tåsjöbygden. För den stod bl.a. Bodil Westberg och Sig-Britt Wahlström. Till Ströms Vandrarhus i Tullingsås begav sig sedan de som hade beställt övernattnig.

Maud Wedin berättar om de skogsfinska ortnamnen i Strömstrakten

Intresserade åhörare

Släktforskningen i Strömstrakten

Lördagen den 31 augusti

Frukost på vandrarhemmet och sedan in mot Strömsund igen. Sten Sundquist, Ströms Hembygdsförening, inledde dagen. Föreningen startade 1906 i Artur Hazelius anda. Man studerade sägner och liknande. Föreningen har ägnat sig mycket åt släktforskning som sammanställts i små skrifter. Med utgångspunkt från bron över Ströms Vattudal lät sedan Sten blicken svepa över området. En pilgrimskyrka har tidigare funnits vid Vattudalen helgad åt St Olof. Kring 1910 fanns planer på att göra Strömsund till Jämtlands andra stad.

Harry Byberg och Sven Schylberg berättade så om avradsländens betydelse för finnkolonisationen. I Jämtland betecknar avrad den avgift som erlades till kronan för nyttjanderätten till allmänningen. De egentliga finska bosättningarna i Jämtland har skett inom avradsländen i Hamnerdals och Ströms socknar. De första nedsättningsbrevens är daterade 1666. Maud Wedin delgav oss sedan finska släktnamn i Mellannorrland.

Stig Welinder skildrar en utgrävning av ett finntorp i södra Dalarna. Platsen är Svartviken i Stora Skedvi, där Simon Finne bor 1647 enligt källorna. Det här är finska torp i "svenskars" utmarksområden. Sig-Britt Wahlström återkommer med Richard Gothe och Strömsbygden. Sig-Britt är släkt med Richard. Hon har sökt efter människor med minnen av honom. Sådana finns det endast få kvar, bl.a. en gammal man i Ringvattnet, född 1911. F.d. barnbibliotekarie Yngve Hedin presenterar finnskogslitteratur. Han har alldeles nyligen blivit intresserad av skogsfinnarna.

Strömsunds Kommun bjöd sedan på middag i storstugan på Ströms hembygdsgård. En Hedenvindkväll i dikt och ton från Finnskogen vidtog. Gustav Hedenvind-Eriksson porträtteras av Yngve Hedin. Gustav föddes 1880, äldst av tio syskon. Gustav lämnade sitt barndomshem Kvarnede vid 16 års ålder för att aldrig återvända dit. Han använde sig av några berättare i "Jämtländska sagor". Anders Hedén sjöng sedan visor av bl.a. Helmer Grundström, Nils Parling och Dan Andersson. Till min stora förvåning visade det sig att Anders var en gammal kurskamrat till mig. Efter visstunden återvände vi till vandrarhemmet för lite gemytlig samvaro som avslutning på den långa dagen.

Bilder från lördagen

Söndagen den 1 september

Vi lämnade vandrarhemmet för att först bege oss tillbaka till hembygdsgården. Maths Östberg visade där bilder och berättade om byggnadsskick och svedjebruk i Ströms – Alanäs och Tåsjöbygden. Efter kaffetåren satte vi oss i bilar för en tur upp mot Alanäs och Tåsjö. Efter ett tag svängde vi av från stora vägen för att på småvägar ta oss runt Flåsjön. Vid Havsnäs stannade bilarna. Utanför Havsnäs låg en gång en bosättning på Holmen. Lars Zakrisson utflyttar hit 1689 från det första hemmanet i Havsnäs. Detta enligt Richard Gothes bok: Finnkolonisationen inom Ångermanland, Södra Lappmarken och Jämtland.

Nästa anhalt blev Alanäs, där vi besökte den gamla kyrkan. På en av gårdarna bor Ragnar Persson. Hans släkt har i nio led bott på samma gård. Sedan rundar vi Flåsjön och kommer till Siljeåsen. Den här bosättningen tog Olof Pålsson upp. Så småningom kommer vi fram till Kyrktåsjö. Nu är vi inne i Ångermanland. Här serveras middagen på Tåsjöberget. Härifrån har man en vidunderlig utsikt över nejden. Väster om Tåsjöberget fanns Heikkis svedja. Det är en av svedjorna som beskrivs i Allan Nilssons sammanställning över några svedjeområden i Tåsjö. Ungefär till mitten av 1800-talet svedjade man i området. Ett häbbre vid Tåsjön besöktes även innan vi tackade våra värdar och skiljdes åt för den här gången. Jag fick skjuts ned till Östersund igen, där tåget senare på kvällen anlöpte stationen. När morgonen randades var jag åter i Örebro och en ny arbetsdag väntade mig.

Bilder från söndagen

